

LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

2018

VÝROČNÁ SPRÁVA

Ilustrácia: Daniela Krajčová, Uletenci, 2018

**HUĽAN
RIGHTS
LEAGUE**
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA

O NÁS

AKÝ BOL ROK 2018?

Tak ako si naši rodičia pamätajú november 1989, bude si naša generácia pamätať, kde sme boli, keď sme sa dozvedeli o vražde Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej a tiež to, ako sme od marca do júna stáli na námestiach po celom Slovensku. V Lige za ľudské práva sme boli súčasťou tohto spoločenského a politického diania a nikdy na to nezabudneme. Dúfajme, že tento rok, ktorý sa začal veľkou tragédiou, naštartoval hlboké spoločenské a politické zmeny, z ktorých bude nakoniec krajina, aj my, jej obyvatelia, profitovať. V našej výročnej správe sa dozviete, ako sme sa v roku 2018 snažili našim malým príchiením spraviť Slovensko lepším miestom pre život ľudí, čo sa tu síce nenarodili, no pre ktorých sa krajina stala na dlhší alebo kratší čas domovom.

NAŠE TÉMY: UTEČENCI

V roku 2018 sme pokračovali v projekte Právnej poradne pre azyl, v rámci ktorej navštevujeme záchytný tábor v Humennom a pobytové tábory v Opatovskej Novej Vsi a v Rohovciach, kde sú ubytovaní žiadatelia a žiadateľky o azyl. V rámci projektu im poskytujeme bezplatnú právnu pomoc v konaní o azyle, vrátane zastupovania pred migračným úradom MVSR a pred súdmi SR.

Počas roka 2018 sme takto poskytli právnu pomoc 109 novým klientom a klientkám. Najviac zastúpené krajiny pôvodu boli Afganistan, Jemen, Irak a Irán, z toho bolo 79 mužov, 30 žien a 27 detí. Až 46 nových klientov sme vyhodnotili ako zraniteľných a riešili sme 30 prípadov otvorených z predchádzajúcich rokov.

Výsledkom našej právnej pomoci boli:

2 udelené azily
33 poskytnutých doplnkových ochrán.

v roku 2018 sme úspešne zastupovali aj na súdoch v azylových veciach:

7 prípadov pred Krajským súdom v Bratislave
2 prípady pred Krajským súdom v Košiciach
10 prípadov na Najvyššom súde

To znamená dokopy **úspešné zastupovanie pred súdom 30 žiadateľov o azyl** (v niektorých prípadoch sa zastupovali celé rodiny).

178

ľudí požiadalo o azyl na Slovensku v r. 2018

5

ľudí dostalo azyl

37

ľudí získalo doplnkovú ochranu

Fotka: Pobytový tábor pre žiadateľov o azyl, Rohovce, archív Ligy za ľudské práva

---

MIGRÁCIA

121 264 CUDZINCOV ŽILO NA SLOVENSKU KU KONCU ROKA 2018

Fotka: archív Ligy za ľudské práva

Právna pomoc: Cudzinecká pobytová legislatíva je veľmi komplikovaná a administratívne náročná. Preto už dlhé roky **pomáhame cudzincom a cudzinkám** na Slovensku s právnymi radami a zastupovaním.

Zákony a politiky: V roku 2018 sme **pripomienkovali** zákon o pobyte cudzincov aj zákon o azyle. Vždy sa snažíme, aby sa naše skúsenosti a ochrana ľudských práv premietli do týchto právnych predpisov.

Informácie a fakty: Migrácia je v posledných rokoch téma poznačená hoaxami a dezinformáciami. My sa snažíme poskytovať informácie a fakty, ktoré Vám pomôžu utvoriť si názor a argumentovať. V roku 2018 sme sa zapojili do diskusie o Globálnom kompakte o migrácii a boli sme organizáciou, ktorá jediná vnášala fakty do diskusie o tejto téme. Informácie od nás prevzali aj médiá. Viac nájdete na našom webe v časti "**Globálny kompakt nie je globálny komplot.**"

INTEGRÁCIA

CUDZINCI V NAŠICH MESTÁCH

Fotka: Nedel'ná paráda 2018, archív Ligy za ľudské práva

V januári 2018 sme začali realizovať náš najväčší projekt - [KapaCITY](#). Tento projekt spája 4 mimovládne organizácie: nás, Centrum pre výskum etnicity a kultúry, Nadáciu Milana Šimečku a Marginal, 4 samosprávy: Bratislava, Trnava, Banská Bystrica a Košický samosprávny kraj a Úniu miest Slovenska. Naším cieľom je podrobne zmapovať situáciu v týchto mestách a podľa toho nastaviť jednotlivé integračné politiky v mestách a kraji tak, aby zodpovedali reálnej situácii. Ak sa nám to podarí, tieto 4 samosprávy budú príkladom toho, ako sa na Slovensku dajú realizovať dobré politiky integrácie cudzincov a vzájomného porozumenia. Držte nám palce a prečítajte si výskumné správy, ktoré sú už zverejnené na našom webe!

**KAPACITY -
PODPORA
INTEGRÁCIE
CUDZINCOV NA
LOKÁLNEJ ÚROVNI**

FÓRUM O INTEGRÁCIÍ 2018

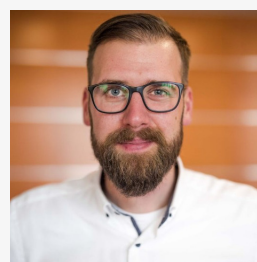
Otvorené mestá v dobe strachu

Piaty ročník Fóra o integrácii reagoval na aktuálnu spoločenskú diskusiu o migrácii a utečencoch. Integrácia ľudí z cudziny sa deje v uliciach miest a obcí, v ktorých bývajú. Ako však majú dnešné mestá pristupovať k cudzincom a utečencom a ako o nich hovoriť s obyvateľmi v atmosfére všeobecného strachu a odmietania?

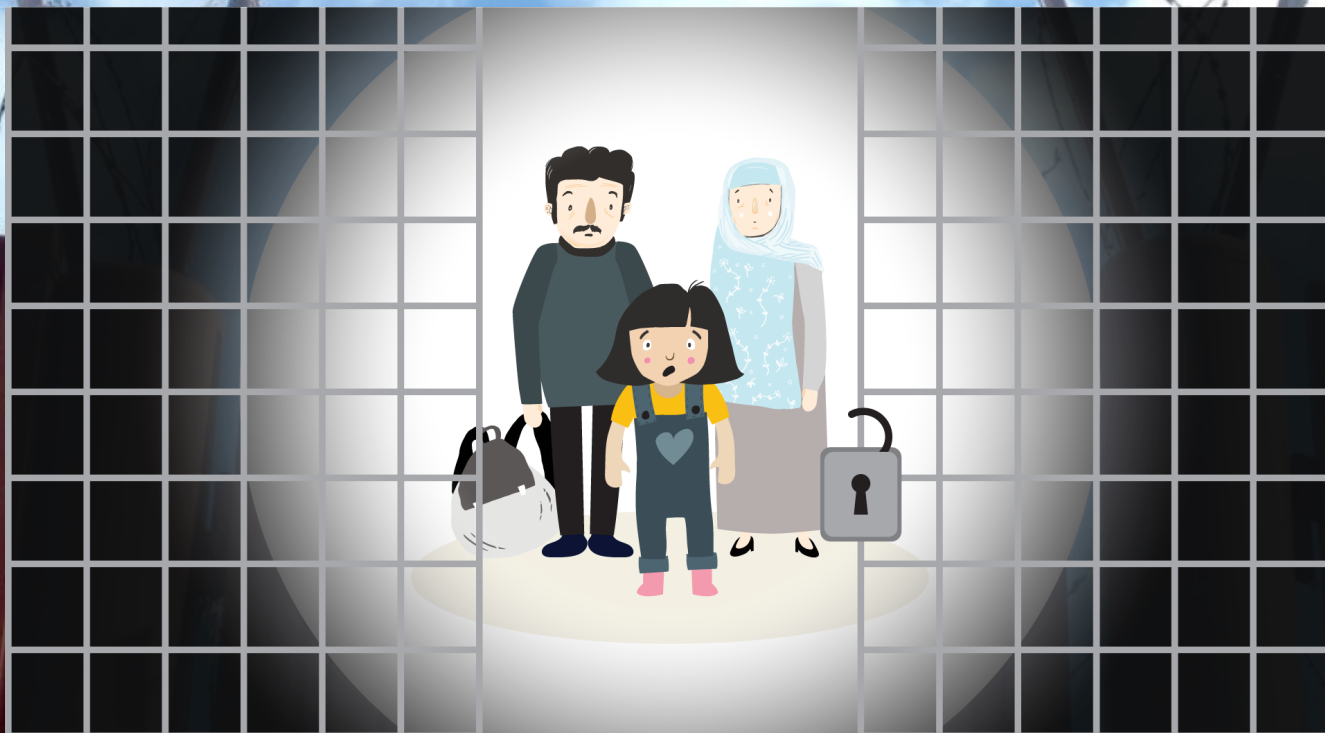
Na Fóre integrácie sme predstavili inšpiratívne príklady z rôznych miest Európy, ktoré môžu poskytnúť návod, ako na to.

Hostami a hostkami boli prvá afganská pilotka vrtuľníka MI-17 **Latifa Nabizada**, ktorá musela z Afganistanu odísť a momentálne žije ako utečenkyňa vo Viedni, **Richard Kaniewski**, ktorý pôsobí v oblasti integrácie na úrovni vlády Saska, a **Salah Uddin** z britskej Rohingskej komunity, ktorý porozprával o integrácii Rohingyov v Bredforde.

ZAISTENIE CUDZINCŮV

NEOPRÁVNEŇ VSTUP A POBYT CUDZINCA JE LEN PRIESTUPOK, NO JEDINÝ, ZA KTORÝ MÔŽE BYŤ ČLOVEK ZBAVENÝ OSOBNĚJ SLOBODY

Ilustrácia: Kampaň "Deti nepatria do väzenia", archív Ligy za ľudské práva

Zaistenie cudzincov je veľkou témou Ligy za ľudské práva, pretože ide o jediný priestupok, za ktorý môže byť človek zavretý do "väzenia". Preto už od roku 2005 poskytujeme cudzincom zaisteným na Slovensku bezplatnú právnu pomoc a zastupujeme ich v konaní o preskúmanie zákonnosti zaistenia pred súdmi, ale aj v azylovom konaní.

Ak sú totiž zaistení žiadatelia o azyl, nikto im právnu pomoc v azylovom konaní neposkytuje. V roku 2018 sa nám na túto činnosť podarilo získať prostriedky z dotácie na podporu a ochranu ľudských práv **Ministerstva spravodlivosti SR** a z prostriedkov vlády USA (**Julia Taft Refugee Fund**) - veľmi si to vážime!

**196 CUDZINCŮV
BOLO
UMIESTNENÝCH DO
ZAISTENIA NA
SLOVENSKU V
ROKU 2018**

**151 CUDZINCŮV
BOLO
PREPUSTENÝCH NA
SLOBODU BEZ
VYHOSTENIA -
ZAISTENIE TEDA
NENAPLNIO ÚČEL**

V prvých piatich mesiacoch roka 2018 sme poskytovali právnu pomoc v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov vďaka finančnému daru od Spoločnosti Ježišovej, v mesiacoch jún až december 2018 v rámci projektu Dajme šancu utečencom II podporeného Ministerstvom spravodlivosti SR, a od októbra 2018 aj vďaka projektu Právna pomoc v zaistení podporeného Velvyslanectvom Spojených štátov amerických v Bratislave v rámci grantovej schémy Julie Taft určenej na pomoc utečencom (tento projekt nám trvá až do konca septembra 2019).

Právne poradenstvo a právne zastupovanie sme poskytovali **primárne žiadateľom o azyl v azylovom konaní pred Migračným úradom MVSR**, niektorých žiadateľov o azyl sme zastupovali aj v **konaniach o zaistení pred súdmi SR**. Pravidelne sme navštevovali útvary policajného zaistenia v Medveďove a v Sečovciach. Celkovo sme **poskytli právnu pomoc 52 klientom v zaistení**, z toho bolo 23 štátnych príslušníkov Afganistanu, 10 Iračanov, 9 osôb z Pakistanu, dvaja zo Sýrie, jeden bez štátnej príslušnosti, dvaja z Turecka, a po jednom z Vietnamu, Maroka, Ruska, Ukrajiny a z Bosny a Hercegoviny.

Poskytovali sme **právnu pomoc aj zraniteľným osobám**, napr. v ÚPZC Sečovce skupina z Iraku zahŕňala **3-ročné dieťa, jeho osamelú starú mamu so zdravotnými problémami, a žiadateľku so srdcovými problémami**. V ÚPZC Medveďov sme riešili viacero prípadov mladých mužov, ktorí tvrdili, že majú menej ako 18 rokov, a v niektorých prípadoch sa napokon na základe vykonaného lekárskeho vyšetrenia alebo na základe predloženia originálneho dokladu totožnosti z domovskej krajiny toto ich tvrdenie o veku potvrdilo a boli následne umiestnení do detského domova.

V rámci azylového konania bola **12-tim našim klientom** poskytnutá **doplňková ochrana a povolenie na prechodný pobyt na území SR**. V konaniach o zaistení sme uspeli **5 krát na Krajskom súde v Bratislave**, kedy na základe nami podanej správnej žaloby proti rozhodnutiu cudzineckej polície o zaistení krajský súd zrušil rozhodnutie cudzineckej polície a nariadil **bezodkladné prepustenie našich klientov**, v **3 prípadoch zaistených klientov sme uspeli na Najvyššom súde SR** na základe podaných kasačných sťažností.

DISKUSIE, SOCIÁLNE SIETE, MÉDIÁ

PRIBLIŽUJEME SA K ĽUĎOM

Fotka: diskusia o podnikavých cudzincoch, archív Ligy za ľudské práva, december 2018

Od roku 2015 sa téma migrácie stala jednou z dominantných tém verejnej diskusie v Európskej únii aj na Slovensku. Verejnosť ako aj mnohých politických a iných lídrov však táto téma zastihla nepripravených, pretože sa jej dovtedy nevenovala takmer žiadna pozornosť. Zároveň na Slovensku nežije veľa utečencov a cudzincov v porovnaní s inými krajinami EÚ a tak mnohí ľudia nemajú s nimi osobnú skúsenosť. Tieto faktory spôsobujú, že verejnosť v prevažnej miere preberá informácie najmä z médií a podlieha rôznym konšpiráciám či skresleným informáciám a je náchylnejšia veriť myšlienkam, ktoré rozširujú rôzne extrémistické strany a hnutia.

V roku 2018 sme uzavreli zmluvu s Ministerstvom vnútra SR, na realizáciu projektu [Migračný kompas](#), ktorého hlavnými cieľmi sú skvalitniť informovanosť ľudí o téme migrácie, integrácie a azylu na úrovni kraja, a zlepšiť rozhodovacie procesy týkajúce sa týchto tém najmä tým, že tieto politiky sa stanú oveľa viac participatívnejšie ako tomu bolo doteraz. Začali sme organizovať okrúhle stoly s cudzincami, ktoré dávajú priestor na vyjadrenie názoru a spoločnú diskusiu. Koncom roka sme zorganizovali špeciálne podujatie zamerané na podnikavých cudzincov, ktorí vysvetľovali najväčšie prekážky, s ktorými sa stretli nielen v rámci začínania businessu na Slovensku, ale aj pri vlastnej integrácii. Všetky výstupy projektu sú dostupné [TU](#).

KOMIKS ULETENCI

PRVÝ KOMIKS O UTEČENCOCH NA SLOVENSKU

Na Vianoce 2018 sa nám podarila veľká vec - vydali sme komiks Uletenci, prvý slovenský komiks, ktorý predstavuje príbehy 5 utečencov a utečieniek žijúcich na Slovensku. Nápad na vznik knižky mali Katka Fajnorová, Katka Marinová a Danka Krajčová ešte v roku 2015, odkedy vznikali kresby a príbehy založené na skutočných ľuďoch. Hrdinovia a hrdinky komiksu sú z Afganistanu, z Etiópie, zo Somálska a zo Sýrie a rozprávajú svoje príbehy z detstva, z úteku zo svojej krajiny ale aj o tom, ako sa začlenili do života na Slovensku. Tešíme sa, že sa nám na komiks podarilo vyzbierať 2.000€ z crowdfundingovej kampane, prispel nám aj Bratislavský samosprávny kraj a nepriamo podporil tiež Goetheho inštitút. Vďaka týmto všetkým mohla knižka vyjsť a dnes ju nájdete na pultoch všetkých dobrých kníhkupectiev. Prijemné čítanie!

ZA SLUŠNÉ SLOVENSKO

CHCEME OPĀŤ VERIŤ V ŠTÁT

V súvislosti s protestami Za slušné Slovensko sa Liga za ľudské práva stala na jar 2018 členom koalície mimovládnych organizácií "Chceme veriť", ktorá vyjednávala so štátom o dôležitých legislatívnych a personálnych zmenách, najmä pokiaľ ide o zákon o policajnom zbore a o výmene policajného šéfa. Sme radi, že aj s našim príspevom sa nám podarilo pomôcť k tomu, že protesty z jari 2018 pomohli zlepšiť Slovensko. Je nám však nesmierne ľúto, že spúšťačom zmien bola vražda novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej. Česť ich pamiatke.

PROJEKTY/ZDROJE FINANCOVANIA

NÁZOV PROJEKTU A ZDROJ FINANCOVANIA	SUMA/VÝŠKA VÝNOSOV
PROJEKT KAPACITY - PODPORA INTEGRÁCIE MIGRANTOV NA LOKÁLNEJ ÚROVNI FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU	139,895.36 €
PROJEKT PRÁVNA PORADŇA PRE AZYL FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU	95,282.43 €
INŠTITUCIONÁLNY GRANT INŠTITÚT OTVORENEJ SPOLOČNOSTI	34,494.10 €
PROJEKT DAJME ŠANCU UTEČENCOM 2 MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR NADÁCIA FRIEDRICH EBERT STIFTUNG	22,765.27 €
PROJEKT AKO EFEKTÍVNE INFORMOVAŤ O ROZVOJI, MENŠINÁCH A MIGRÁCII EURÓPSKA KOMISIA - PROGRAM ROZVOJOVÉHO VZDELÁVANIA A ZVYŠOVANIA POVEDOMIA VEREJNOSTI MEDZINÁRODNÝ VYŠEHRÁDSKY FOND	17,542.77 €
PROJEKT MIGRAČNÝ KOMPAS EURÓPSKY SOCIÁLNY FOND - OPERAČNÝ PROGRAM EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA PODIEL Z DANE PRÍJMU FYZICKÝCH OSÔB + VLASTNÉ ZDROJE	13,201.05 €
PROJEKT PRÁVNA POMOC V ZAISTENÍ VEL'VYSLANECTVO SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH	4,047.39 €

**NÁZOV PROJEKTU A ZDROJ
FINANCOVANIA****SUMA/VÝŠKA
VÝNOSOV****KOMIKS ULETENCI**

5,103.67 €

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

STARTLAB

**PROJEKT ADDRESSING SECURITY CONCERNS
IN ASYLUM PROCEDURE - A COMPARATIVE
STUDY IN THE V4 COUNTRIES**

2,286.17 €

MEDZINÁRODNÝ VYŠEHRÁDSKY FOND

**PROJEKT MIGRANT ENTREPRENEURS IN V4
COUNTRIES: REGIONAL DIMENSIONS OF
STARTUP COOPERATION**

1,441.22€

MEDZINÁRODNÝ VYŠEHRÁDSKY FOND

**FINANČNÉ DARY FYZICKÝCH OSÔB NA
POMOC UTEČENCOM**

958.84 €

NADÁCIA PONTIS - PROGRAM DOBRÁ KRAJINA

PROJEKT KOŠICE WOMEEN PEERS

421.09 €

VELVYSLANECTVO HOLANDSKÉHO KRÁĽOVSTVA NA SLOVENSKU

VLASTNÉ A INÉ ZDROJE

6,384.48 €

PODIEL Z DANE PRÍJMU FYZICKÝCH OSÔB

394.01 €

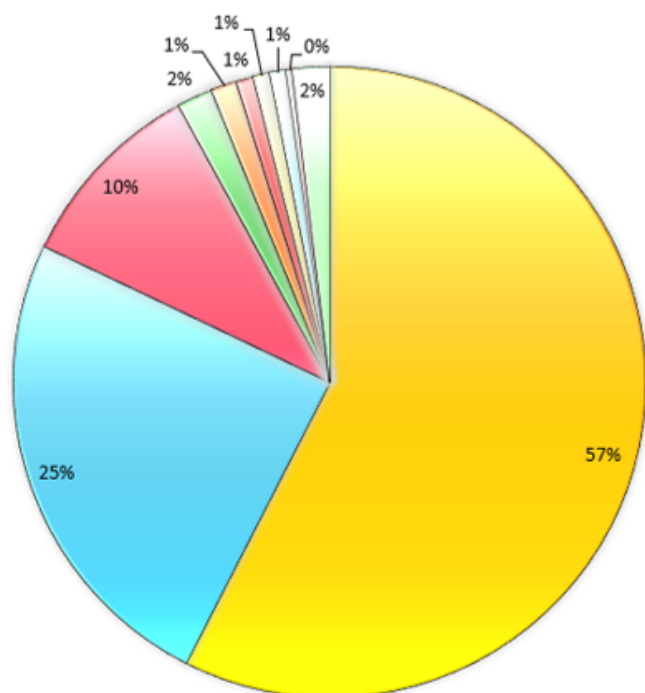
SPOLU**344,217.85 €**

2% z dane príjmu fyzických osôb získaných v roku 2018 boli použité na spolufinancovanie aktivít v rámci projektu Migračný kompas a ako finančné príspevky klientom v SR na pokrytie výdavkov na ubytovanie. Ďakujeme!

ROZPOČET 2018

Zdroje financovania (podiel na výnosoch v r. 2018)

Zdroj EÚ (57,51%): 197.955,14 €
Štátny rozpočet (24,58%): 84.623,61 €
Inštitút otvorenej spoločnosti (10,02%): 34.494,10 €
Medzinárodný vyšehradský fond (1,82%): 6.269,21 €
Veľvyslanectvá iných štátov (1,30%): 4.468,48 €
Dary fyzických osôb (0,89%): 3.062,51 €
Bratislavský samosprávny kraj (0,87%): 3.000 €
Nadácia Friedrich Ebert Stiftung (0,83%): 2.849,81 €
Podiel z dane príjmu fyzických osôb (0,31%): 1.051,11 €
Vlastné a iné zdroje (1,87%): 6.443,88 €

ŠTRUKTÚRA VÝNOSOV 2018

VÝNOSY	SUMA
TRŽBY Z PREDAJA SLUŽIEB	6,996.44 €
TRŽBY ZA TOVAR	252,00 €
TRŽBY ZA VLASTNÉ VÝKONY A TOVAR	7,248.44 €
OSTATNÉ VÝNOSY	1,112.36 €
PRIJATÉ PRÍSPEVKY OD INÝCH ORGANIZÁCIÍ	6,447.72 €
PRIJATÉ PRÍSPEVKY OD FYZICKÝCH OSÔB	1,215.67 €
PRÍSPEVKY Z PODIELU ZAPLATENEJ DANE	1,051.11 €
PRIJATÉ PRÍSPEVKY	8,714.50 €
GRANTY A DOTÁCIE	327,142.55 €
CELKOM VÝNOSY	344,217.85 €

ŠTRUKTÚRA NÁKLADOV 2018

NÁKLADY	SUMA
SPOTREBA MATERIÁLU	5,779.29 €
SPOTREBA ENERGIE	1,040.15 €
SPOTREBOVANÉ NÁKUPY	6,819.44 €
OPRAVY A UDRŽIAVANIE	534.45 €
CESTOVNÉ	3,548.46 €
NÁJOMNÉ A SLUŽBY	8,640.32 €
EKONOMICKÉ SLUŽBY	5,698.00 €
PRÁVNE SLUŽBY	1,072.50 €
TLMOČENIE A PREKLAD	4,604.81 €
KOMUNIKAČNÉ NÁKLADY	101.23 €
POŠTOVNÉ	538.54 €
OSTATNÉ SLUŽBY	32,832.11 €
SLUŽBY	57,570.42 €
MZDOVÉ NÁKLADY	136,696.72 €
ZÁKONNÉ SOCIÁLNE POISTENIE	46,905.91 €
ZÁKONNÉ SOCIÁLNE NÁKLADY	3,391.73 €
OSOBNÉ NÁKLADY	186,994.36 €
DANE A POPLATKY	249.42 €
POKUTY A PENÁLE	17.84 €
ODPÍSANIE POHĽADÁVKY	4.17 €
DARY	1,173.00 €
ZÚČTOVANIE PROJEKTOV - PARTNERI	75,277.95 €
OSTATNÉ OSOBITNÉ NÁKLADY	7,473.29 €
BANKOVÉ POPLATKY	93.78 €
POISTENIE MAJETKU, SLUŽIEB	468.41 €
OSTATNÉ NÁKLADY	84,508.44 €
CELKOM NÁKLADY	336,142.08 €

Fotka: archív Ligy za ľudské práva

ĽUDIA V LIGE 2018

Zuzana Številová, riaditeľka

Zuzana Kažimírová, finančná koordinátorka

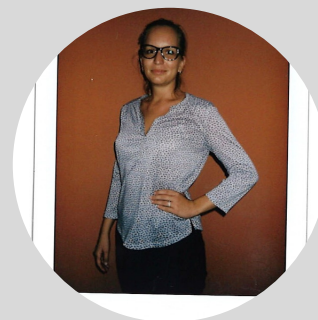
Petra Egry, finančná koordinátorka

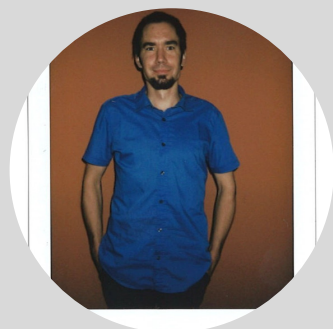
Barbora Meššová, právnička,
členka Správnej rady

Katarína Fajnorová, právnička,
členka Správnej rady

Michaela Dojčinovičová, právnička

Peter Ivanič, koordinátor projektu

Viktória Hollá, právnička

Paola Bichara, kultúrna mediátorka

Miroslava Stará, členka Správnej rady

Miroslava Mittelmannová, členka Správnej rady

Helena Tužinská, členka Správnej rady

Fotky: archív Ligy za ľudské práva

KONTAKT

RIGHTSLEAGUE

FOLLOW

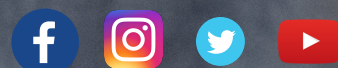
LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA -
KANCELÁRIA V BRATISLAVE
BAŠTOVÁ 5
811 03 BRATISLAVA
(3. POSCHODIE)
TELEFÓN A FAX: +421 2 534 10 182

PRÁVNE ODDELENIE:
MOBIL + 421 (0)918 682 457

E-MAIL: HRL@HRL.SK

LIGA ZA ĽUDSKÉ PRÁVA
- KANCELÁRIA V KOŠICIACH
HLAVNÁ UL. 68
040 01 KOŠICE
MOBIL.: + 421 (0)918 366 968, + 421
(0)918 857 715

E-MAIL:
MESSOVA@HRL.SK
DOJCVINOVICOVA@HRL.SK

RIGHTSLEAGUE

FOLLOW

RES

sleague Byt' uteö
geeDay2018 #S
Refugees # #M
ames #design

ETROP
BERI
VINTA
TRIN

ANY

